

SCAN CIVIELE PROJECTEN

Scan Civiele Projecten
Team Ruimtelijk Beleid en Projecten
September 2020

Inhoudsopgave

1. Aanleiding.....	3
2. Opdracht	3
3. Reikwijdte.....	3
4. Aanpak	4
4.1. Format	4
4.2. Gesprekken kredietbeheerders en invullen van format	4
5. Constateringen en conclusies.....	4
5.1. Algemeen	5
5.2. Per project.....	6
5.3. Totaalbeeld financiën	22
6. Aanbevelingen	23

1. Aanleiding

In het voorjaar 2020 is er bij de uitvoering van het project Rotonde A28 een groot financieel tekort zichtbaar geworden. Dit is voor het college de aanleiding geweest om de organisatie opdracht te geven om een scan uit te voeren voor de civiele projecten. Voor de scan hebben we een kerngroep geformeerd.

2. Opdracht

De Algemeen Directeur heeft vervolgens op 19 juni 2020 de opdracht gegeven aan het team Ruimtelijk Beleid en Projecten. Deze opdracht is als volgt omschreven:

Maak een inventarisatie van de civiele projecten. Voer op de geselecteerde projecten een check uit ten aanzien van het budget, afspraken met omwonenden en voortgang /realisatie. Benoem de eventuele risico's en kom met adequate bijsturingsvoorstellen.

3. Reikwijdte

De lijst met lopende kredieten is voor ons de eerste basis. We hebben deze lijst beoordeeld en gefilterd. Als we de lijst bekijken kunnen we onderscheid maken in vier verschillende soorten kredieten:

1. Projecten die lopen of nog moeten starten.
2. Onderhoudswerkprojecten.
3. Reguliere onderhoudswerkzaamheden.
4. Projecten die afgerond zijn.

Het geluidsscherp Spier valt buiten de reikwijdte van dit onderzoek. Het zwaartepunt lag op het moment dat de scan begon voornamelijk juridisch. Afhankelijk van de uitkomst van het proces zal voor verder uitvoering van dit project ook een scan vanuit eenzelfde werkwijze worden toegepast.

Van de projecten genoemd bij de eerste twee punten voeren we de scan uit. De gefilterde lijst ziet er dan als volgt uit:

	Kredietnummer	Omschrijving
1.	721926	Verkeersmaatregelen Westerbork
2.	721992	Fietspad Drijber-school
3.	721994	Fietspad Garmingerstukken
4.	756022	Fietspad langs Oranjekanaal
5.	756026	Fietspad de Zeven Blokken
6.	756030	Fietspad Beilervaart
7.	722039	Bruggen en kunstwerken 2020
8.	731000	Centrum Beilen
9.	721995	Baggerplan Vijvers
10.	722020	Baggerplan Vijvers – Pinksterbloem
11.	721941	Rotonde afslag 30 Beilen
12.	721981; 722015; 722040	Bermverhardingen en passeerhavens 2018, 2019 en 2020.

4. Aanpak

4.1. Format

Om de projecten op een gelijkwaardige manier te vergelijken hebben we een format ontwikkeld met drie onderdelen:

1. **Verwachtingen:** Hier geven we een omschrijving en de status van het project. We geven het doel aan en de verwachtingen. Daarbij maken we onderscheid tussen interne verwachtingen (raad, college, ambtelijk) en externe verwachtingen (andere overheden, belangenpartijen en inwoners);
2. **Proces:** Dit is een checklist per fase, waarin we snel kunnen aangeven en zien wat er wel of niet uitgevoerd of onderzocht is;
3. **Geld:** Hierin geven we de geldstromen aan. Het krediet, de geraamde bedragen, de uitgaven, subsidies, opdrachten en verwachtingen voor verschillende deelposten.

4.2. Gesprekken kredietbeheerders en invullen van format

We hebben van de te scannen projecten met iedere kredietbeheerder twee gesprekken gehad. In deze gesprekken hebben we de projecten doorgelopen en het format ingevuld.

5. Constateringen en conclusies

Uit de scan komen de volgende constateringen en conclusies:

1. Overleggen portefeuillehouders zijn geen besluiten;
2. Niet indexeren van kredieten;
3. Geen interne uren in kredietramingen;
4. Huidige financiële programma onvoldoende ingericht voor projectbewaking;
5. Ontbreken van projectgroepen/samenspel verschillende disciplines.
6. Projectbeheersing is onvoldoende geborgd in de werkprocessen.

Onder “Algemeen” beschrijven we eerst de constateringen en conclusies die bij meerdere projecten voorkomen en een rode draad vormen. Tevens geven we een kort financieel overzicht. Daarna gaan we per project in op deze aspecten. In onderstaande tabel visualiseren we de stand van zaken van de projecten met smileys voor een snelle blik. Voor het aspect geld betekent een gele smiley 😊 dat wij op basis van de bestaande plannen een tekort voorzien maar dat we nog kunnen bijsturen. Bij een rode smiley 😞 kunnen we feitelijk niet meer bijsturen. Voor een groene smiley 😊 geldt dat voor het project de financiële middelen op dit moment voldoende zijn en dat we ook geen tekorten verwachten.

	Omschrijving		Verwach-tingen	Proces	Geld
1.	Verkeersmaatregelen Westerbork		😊	😊	😞
2.	Fietspad Drijber-school		😊	😊	😊
3.	Fietspad Garmingerstukken		😊/😊	😊	😊
4.	Fietspad langs Oranjekanaal		😊/😞	😊	😊
5.	Fietspad de Zeven Blokken		😊/😊	😊	😊
6.	Fietspad Beilervaat		😊	😊	😊
7.	Bruggen en kunstwerken 2020		😊	😊	😊
8.	Centrum Beilen		😊	😊	😊
9.	Baggerplan Vijvers		😊/😊	😊/😊	😊
10.	Baggerplan Vijvers – Pinksterbloem		😊	😊	😊
11.	Rotonde afslag 30 Beilen		😊	😊/😊	😞
12.	Bermverhardingen en passeerhavens 2018, 2019 en 2020		😊	😊	😊

5.1. Algemeen

Overleggen portefeuillehouders zijn geen besluiten

Tijdens dit college zijn de portefeuillehouders-overleggen in hun huidige vorm ingevoerd. De uitkomsten beschouwen wij ambtelijk vaak als een besluit. Hierdoor komt het voor dat we de formele besluitvorming niet laten vastleggen in een college- of raadsvoorstel. Dit heeft soms tot gevolg dat het college en/of de gemeenteraad nog in een andere fase van het project zit dan waar we ambtelijk denken te zijn, en daar al naar handelen.

Niet indexeren van kredieten

De kredieten (die door de raad beschikbaar worden gesteld) indexeren we niet. Een uitzondering hierop is het krediet voor het Beleid Onderhoud Wegen en Bruggen 2018-2028. Hierbij maken we gebruik van onderstaande prijsindex van het CBS.

Deelgebieden	Perioden	Inputprijsindex (2015=100)
42/43: Grond-, weg- en waterbouw	2012 januari	104,0
	2013 januari	106,0
	2014 januari	105,5
	2015 januari	100,0
	2016 januari	96,0
	2017 januari	103,2
	2018 januari	106,5
	2018 april	106,4
	2018 juli	110,2
	2018 oktober	112,1
	2019 januari*	110,3
	2019 april*	112,2
	2019 juli*	113,1
	2019 oktober*	112,4
	2020 januari*	113,7
	2020 april*	110,9

Inputprijsindex Grond-, weg- en waterbouw, bron CBS

Civieltechnische projecten lopen vaak langer dan een jaar door. Zeker als we een uitgebreid voorbereidingstraject hebben. Dit heeft onder andere te maken met participatie, overleggen met stakeholders en grondaankopen. Dit betekent dat op het moment van aanbesteden en uitvoeren het krediet relatief al minder waard is, dan waar we met de oorspronkelijke ramingen en inschattingen van uit zijn gaan.

Geen interne uren in kredietramingen

In onze ramingen voor projecten nemen we geen interne uren mee. Vervolgens worden er wel interne uren geboekt op kredieten. Dit kunnen behoorlijke bedragen zijn, die drukken op het krediet, zodat we minder budget hebben voor de daadwerkelijke voorbereiding en uitvoering. Deze werkwijze is onder vorige colleges ontstaan.

Huidige financiële programma onvoldoende ingericht voor projectbewaking

Het huidige financiële programma is onvoldoende ingericht voor projectbewaking. Voor een deel gebruiken we de mogelijkheden niet optimaal. Ook heeft het programma sommige mogelijkheden niet.

Ontbreken van projectgroepen/samenspel verschillende disciplines

Bij de meeste projecten ontbreekt een projectgroep of mist het samenspel tussen verschillende disciplines. De financieel adviseur zit niet in projectgroepen of blijft buiten beeld naarmate het proces vordert. Dit geldt ook vaak voor andere disciplines, zoals communicatie, beleid en beheer. Hierdoor worden besluiten en risico's vaak door één persoon genomen en ingeschat.

Procesbeheersing is onvoldoende geborgd in de werkprocessen

We hebben geen uniform vastgesteld en geborgd werkproces wat leidt tot verschillende werkwijzen.

5.2. Per project

5.2.1. Verkeersmaatregelen Westerbork

Het project Verkeersmaatregelen Westerbork bestaat uit de verschillende deelprojecten Schoolroutes, Van Weezelplein en de Herinrichting van het Oosteinde-Hoofdstraat-Westeinde. De deelprojecten Schoolroutes en Van Weezelplein zijn uitgevoerd en afgerond. Deze scan gaat daarom alleen in op de herinrichting van het Oosteinde-Hoofdstraat-Westeinde.

Verwachtingen 😊

Intern

Raad: Bij de herinrichting van het Oosteinde-Hoofdstraat-Westeinde in Westerbork wordt de riolering vervangen, worden brede fietsstroken en pleinen/verblijfsgebieden gerealiseerd, wordt het groen verbeterd en wordt op de route 30 km/u ingesteld.

College: Verwachtingen gelijk aan de raad.

Ambtelijk: Verwachtingen gelijk aan de raad en college.

Extern

Provincie: De provincie heeft BDU-subsidie beschikbaar gesteld voor dit project voor de herinrichting en het realiseren van veilige fietsverbindingen oost-west.

Belangenpartijen: Verwachtingen gelijk aan de interne verwachtingen. Tijdens de uitvoering worden de belangenpartijen regelmatig bijgepraat en van informatie voorzien.

Inwoners: Verwachtingen gelijk aan de interne verwachtingen. Tijdens de uitvoering worden de inwoners regelmatig bijgepraat en van informatie voorzien.

Proces 😊

Uitvoering: De verkeersmaatregelen Westerbork (Oosteinde-Westeinde) zijn nu in uitvoering. In de fasen zijn de verschillende onderdelen uitgebreid doorlopen, waaronder ook het participatietraject. Tot en met het Definitieve Ontwerp zijn door het college besluiten genomen over het project. Voor de uitvoering/aanbesteding is geen besluit genomen door het college. Dit is behandeld in een memo. Er had wel een besluit genomen moeten worden door het college.

Geld 😞

Krediet: Voor het totale project “Verkeersmaatregelen Westerbork” heeft de gemeenteraad € 5.200.000 beschikbaar gesteld. Dit krediet is in verschillende jaren beschikbaar gesteld. Het krediet voor de herinrichting van het Oosteinde-Westeinde is een onderdeel van dit totaalkrediet waar ook de “Schoolroutes” en het “Van Weezelplein” onder vallen. Het totale krediet is niet als zodanig opgesplitst.

Subsidie: De Provincie heeft een BDU-subsidie toegekend van € 455.000. Hierbij is met bij het beschikbaar stellen van het krediet geen rekening gehouden, en dus ook nog niet verrekend of toegevoegd.

Indexeren/uren: Bij dit project geldt dat de bedragen niet geïndexeerd zijn en dat de interne uren niet in de kredieten opgenomen zijn. De uren zijn wel aan het project toegerekend en daarom ook meegenomen in de financiële doorkijk. In de periode tussen het beschikbaar (2014) stellen van het krediet en uitvoeren (2020) is de index gestegen van 105,5 naar 113,7.

Doorkijk:

Beschikbaar gesteld krediet (exclusief BDU-subsidie)	€ 5.200.000
Daadwerkelijk uitgegeven/aangegane verplichtingen/toegerekende uren	€ -3.907.000
Aangegane verplichtingen	€ -1.573.000
Saldo	€ -280.000
Toe te rekenen BDU-subsidie	€ 455.000
Saldo inclusief subsidie	€ 175.000
Feitelijk nog te beïnvloeden kosten	€ 0

Er zijn opdrachten gegeven aan partijen die het werk voor ons uitvoeren. Het werk is volledig gegund. Mogelijkheden om veel bij te sturen zijn daarom niet realistisch. Bijsturen kan bijvoorbeeld op de kwaliteit. We moeten dan ook de afspraken met het dorp herzien.

Op dit moment hebben we ongeveer een derde van het werk uitgevoerd (gefactureerd). Wanneer we de BDU-subsidie niet meerekenen geeft dit een verwacht tekort van € 280.000. Wanneer we de subsidie meerekenen geeft dit een verwacht overschot van € 175.000. Hiervoor moet de raad wel een besluit nemen om het krediet op te hogen met de subsidie.

Voorstel: De raad het besluit laten nemen om het krediet met € 280.000 te verhogen en de BDU-subsidie van € 455.000 als baten op te nemen.

5.2.2. Fietspad Drijber-school

Verwachtingen 😊

Intern

Raad: Realisatie van een vrijliggend fietspad van de kern Drijber tot aan de school.

College: Verwachtingen gelijk aan de raad.

Ambtelijk: Verwachtingen gelijk aan het college en de raad.

Extern

Provincie: De provincie heeft BDU-subsidie toegekend voor de realisatie van het fietspad.

Belangenpartijen: Gaan er van uit dat er een fietspad komt.

Inwoners: Gaan er van uit dat er een fietspad komt.

Proces 😊

Ideefase/Voorlopig Ontwerp: Het fietspad Drijber-school is nog in voorbereiding. In het proces hebben we alleen voor de ideefase een raadsbesluit via de begroting 2018. De ideefase is de eerste fase van een project, waarin we zaken op hoofdlijnen uitwerken. Het vervolg en de verdere uitwerking zijn alleen in portefeuillehoudersoverleggen besproken en niet vastgelegd in collegebesluiten. Dit betekent dat politiek gezien het fietspad zich nog in ideefase bevindt. Dit terwijl ambtelijk gezien al ver in het proces van het Voorlopige Ontwerp zitten om tot een Definitief Ontwerp te komen. We zijn met de beide grondeigenaren in onderhandeling zodat we deze stap kunnen maken.

Geld 😊

Krediet: Het door de raad beschikbaar gestelde krediet voor het project is € 145.000. Van dit bedrag is nog € 128.500 beschikbaar. Hiervan moeten we nog alle komende kosten betalen.

Subsidie: De provincie heeft een BDU-subsidie toegekend van € 65.000. Bij de vaststelling van het krediet is geen rekening gehouden met de BDU-subsidie.

Indexeren/uren: Bij dit project zijn in het krediet geen interne uren zijn meegenomen. We reken de uren wel toe. Ook is het krediet niet geïndexeerd. In de periode tussen het beschikbaar (2018) stellen van het krediet en nu, is de index gestegen van 106,5 naar 113,7.

Doorkijk:

Beschikbaar gesteld krediet (exclusief BDU-subsidie)	€ 145.000
Daadwerkelijk uitgegeven/aangegane verplichtingen/toegerekende uren	€ -16.500
Verwachte kosten op basis van de huidige plannen	€ -190.500
Saldo	€ -62.000
Toe te rekenen BDU-subsidie	€ 65.000
Saldo inclusief BDU-subsidie	€ 3.000
Feitelijk nog te beïnvloeden kosten	€ 125.500

Wanneer we de financiële doorkijk maken komen we nu op een verwacht tekort van € 62.000 uit. Dit komt met name doordat we hogere plankosten, en hogere kosten voor vergunningen, kabels en leidingen en bebordingen verwachten. Bij dit tekort is geen rekening gehouden met de BDU-subsidie. Wanneer we de subsidie meerekenen geeft dit een verwacht overschot van € 3.000. Hiervoor moet de raad wel een besluit nemen om het krediet op te hogen met de subsidie.

Omdat we nog niet met de uitvoering bezig zijn, is het feitelijk nog mogelijk om dit project te wijzigen of te stoppen.

Een mogelijkheid om kosten te besparen, is het fietspad smaller te maken dan gepland.

Voorstel: De raad het besluit laten nemen om het krediet met € 62.000 te verhogen en de BDU-subsidie van € 65.000 als baten op te nemen.

5.2.3. Fietspad Garmingerstukken

Verwachtingen 😊/😞

Intern

Raad: Het aanleggen van een vrijliggend fietspad langs de Garmingerstukken.

College: Het aanleggen van een vrijliggend fietspad langs de Garmingerstukken. Hierbij heeft het college besloten om de zuidelijke variant als voorkeurstracé te beschouwen.

Ambtelijk: Gelijk aan de verwachtingen van het college.

Extern

Provincie: De provincie heeft een subsidie toegekend vanuit de Kwaliteitsimpuls Fietsnetwerk Drenthe.

Belangenpartijen: Verwachten de aanleg van een fietspad langs de Garmingerstukken.

Inwoners: Bewoners willen graag een fietspad, maar niet aan de kant waar zij wonen. (bewoners aan de zuidkant willen een fietspad aan de noordkant en bewoners aan de noordkant willen een fietspad aan de zuidkant) Aan beide zijden zijn evenveel te kruisen tuinen, namelijk 4.

Proces 😊

Voorbereidingsfase: Het project zit nog in het begin van de voorbereidingsfase, waarbij een tracéverkenning is uitgevoerd. Het college heeft besloten om de zuidelijke variant te beschouwen als voorkeurstracé.

Geld 😐

Krediet: Voor de aanleg van het fietspad heeft de raad een krediet van € 580.000 beschikbaar gesteld. Hier moeten we ook de voorbereidingskosten van betalen. Op dit project is nu € 18.500 uitgegeven. Er staat nog een opdracht voor circa € 7.000 open om te komen tot een Definitief Ontwerp.

Subsidie: Aan het project is € 193.000 provinciale subsidie vanuit de Kwaliteitsimpuls Fietsnetwerk Drenthe toegekend. Bij de vaststelling van het krediet is wel rekening gehouden met deze subsidie als onderdeel van de dekking.

Indexeren/uren: Bij dit project geldt (ook) dat de bedragen niet geïndexeerd zijn en dat de interne uren niet in de kredieten opgenomen zijn. We rekenen de uren wel toe. In de periode tussen het beschikbaar (2018) stellen van het krediet en uitvoeren (2020) is de index gestegen van 106,5 naar 113,7.

Doorkijk:

Beschikbaar gesteld krediet (Inclusief € 193.000 subsidie Kwaliteitsimpuls Fietsnetwerk Drenthe)	€ 580.000
Daadwerkelijk uitgegeven/aangegane verplichtingen/toegerekende uren	€ -19.000
Verwachte kosten op basis van de huidige plannen	€ -646.000
Saldo	€ -85.000
Feitelijk nog te beïnvloeden kosten	€ 453.000

Het voorkeurstracé is voorlopig geraamd op € 646.000 op basis van eenheidsgetallen. Vanuit de huidige uitgangspunten hebben we nu een tekort van € 85.000.

Omdat we nog niet met de uitvoering bezig zijn, is het feitelijk nog mogelijk om dit project te wijzigen of te stoppen.

Een mogelijkheid om bij te sturen is het fietspad smaller te smaken.

Voorstel: De uitvoering versoberen of een aanvullend krediet vragen bij de raad.

5.2.4. Fietspad langs Oranjekanaal

Verwachtingen 😊/😞

Intern

Raad: Binnen de raad leven verschillende gedachten. Enkele partijen zien het fietspad als puur recreatief. Andere partijen zien het fietspad als gecombineerd recreatief en verkeerskundig/utilitair. Politiek gezien wil men geen of minimale bomenkap.

College: Dezelfde gedachte als bij de raad. De (toenmalige) portefeuillehouders beschouwden het fietspad in de eerste plaats utilitair. Het is een verknoping van verschillende plekken en plaatsen langs het Oranjekanaal, met een toegevoegde recreatieve functie.

Ambtelijk: Beschouwen we het fietspad in de eerste plaats ook als utilitair, als verknoping van verschillende plekken/plaatsen langs het Oranjekanaal. De recreatieve functie is toegevoegd. Nu moet er vaak gefietst worden langs de drukke kant van het Oranjekanaal, dit is onveilig. Aanleg van het fietspad zorgt voor een veilige verbinding.

In de fietsstructuur is het een parallelle verbinding van de N381, dus over langere afstand is de route een alternatief voor de auto.

Extern

Provincie: Binnen de provincie leven twee stromen: De provincieambtenaren van natuur en landschap beschouwen het fietspad als recreatief. De provincieambtenaren van verkeer beschouwen het fietspad als utilitair. Dit laatste is ook het bestuurlijke strandpunt. De provincie heeft een BDU-subsidie gehonoreerd vanuit verkeer en vervoerdoelstellingen.

Waterschappen: Vechtstromen en WDO Delta zijn betrokken voor de bruggen, voor de vergunningen.

Belangenpartijen: Bij belangenpartijen leeft vooral dat er een fietspad komt, ongeacht de functie. Natuurorganisaties zijn tegen het kappen van bomen. Bij verschillende dorpsbelangenverenigingen leeft dat er een fietspad komt. In de gesprekken die wij gevoerd hebben, hebben zij erg enthousiast gereageerd.

Inwoners: Bij inwoners leven verschillende beelden. Het gemeenschappelijke beeld is wel dat het niet veilig is om langs de drukke kant te fietsen en dat het goed is om voor fietsers een veilige oplossing te maken.

Bij dit project zien we duidelijk dat de verwachtingen uiteenlopen.

Proces 😊

Ideefase/Voorlopig Ontwerp: Het fietspad langs het Oranjekanaal is nog in voorbereiding. In het proces hebben we alleen voor de ideefase een collegebesluit op 15 december 2015 en raadsbesluit via de begroting 2017. Het vervolg, en de verdere uitwerking, zijn alleen in portefeuillehoudersoverleggen besproken en niet vastgelegd in collegebesluiten. Dit betekent dat politiek gezien het fietspad zich nog in ideefase bevindt. Ambtelijk gezien zitten we al ver in het proces van het Voorlopige Ontwerp om tot een Definitief Ontwerp te komen.

Geld 😊

Krediet: De raad heeft voor het totale project een krediet van € 735.000 beschikbaar gesteld. Hierbij is uitgegaan van minimale plankosten en een eenvoudige manier van uitvoeren: aanleg van een fietspad over het zandpad. Om te bekijken of we bomen kunnen sparen bij de uitvoering is het project opgerekt in de tijd en hebben we onvoorziene alternatieven moeten ontwikkelen. Hierdoor zien we dat de plankosten veel hoger zijn dan aanvankelijk bedacht: bijna € 60.000 tot nu toe.

Subsidie: De provincie heeft een BDU-subsidie van € 367.500 toegekend. Dit is een onderdeel van de dekking van het beschikbare krediet.

Indexeren/uren: Bij dit project geldt (ook) dat de bedragen niet geïndexeerd zijn. In de periode tussen het beschikbaar (2017) stellen van het krediet en nu, is de index gestegen van 103,2 naar 113,7. Ook is in het krediet geen rekening gehouden met interne uren, terwijl deze wel op het krediet geboekt worden: ruim € 30.000 tot nu toe.

Doorkijk:

Beschikbaar gesteld krediet (Inclusief € 367.500 BDU-subsidie)	€ 735.000
Daadwerkelijk uitgegeven/aangegane verplichtingen/toegerekende uren	€ -110.000
Verwachte kosten op basis van de huidige plannen	€ -885.000
Saldo	€ -260.000
Feitelijk nog te beïnvloeden kosten	€ 517.500

Omdat de voorbereiding nog niet is afgerond verwachten we in de voorbereidingsfase nog een kostenpost van € 30.000. Uitvoering met boombesparende maatregelen is circa € 60.000 duurder dan verwacht. Voor onvoorzien hebben we een bedrag van bijna € 80.000 opgenomen. Wanneer we de financiële verwachting beschouwen zal het project daarom ruim € 260.000 duurder uitvallen dan aanvankelijk ingeschat.

Omdat we nog niet met de uitvoering bezig zijn, is het feitelijk nog mogelijk om dit project te wijzigen of te stoppen.

Een optie om kosten te besparen is door het fietspad smaller te maken. Wanneer we voor de BDU-subsidie in aanmerking willen blijven komen, moet het fietspad minimaal 2 meter breed worden en uitgevoerd worden in een beton- of asfaltverharding. Anders voldoet het project niet meer aan de doelstellingen waarvoor de subsidie is toegekend.

Voorstel: De uitvoering versoberen of een aanvullend krediet vragen bij de raad.

5.2.5. Fietspad de Zeven Blokken

Verwachtingen 😊

Intern

Raad: Een fietsverbinding maken tussen de Meesterswijk en de Jonkerswijk aan de noordgrens tegen het Fochteloërveen aan, zodat een rondje Fochteloërveen ontstaat.

College: Verwachtingen gelijk aan de raad.

Ambtelijk: Verwachtingen gelijk aan de raad en het college.

Extern

Provincie/Natuurmonumenten: Gelijk aan de interne verwachtingen.

Belangenpartijen: Gelijk aan de interne verwachtingen.

Inwoners: Gelijk aan de interne verwachtingen.

Proces 😊

Ideefase: We bevinden ons in de ideefase. Oorspronkelijk bestond het idee om ten zuiden van het gebied “De 7 Blokken” het fietspad aan te leggen. Dit gebied moet verdroging van het Fochteloërveen tegengaan. Na ecologisch onderzoek blijkt dat op basis van de Wet Natuurbescherming een vergunning voor de aanleg van een fietspad niet mogelijk is. De fauna wordt te veel verstoord door gebruikers van het fietspad. Ook het toepassen van mitigerende maatregelen is niet afdoende. We gaan in overleg met de Provincie of alternatieven mogelijk en haalbaar zijn.

Geld 😊

Krediet: De raad heeft een krediet beschikbaar gesteld van € 200.000. Alle partijen leveren een financiële bijdrage aan het fietspad. De gemeentelijke bijdrage is € 200.000.

Subsidie: Geen subsidie voor het fietspad. Wij leveren een bijdrage aan de totale dekking.

Indexeren/uren: Dit project wordt niet geïndexeerd. Ook is er geen rekening gehouden met interne uren. We hebben nog geen interne uren toegeschreven aan dit project.

Doorkijk:

Beschikbaar gesteld krediet	€ 200.000
Daadwerkelijk uitgegeven/aangegane verplichtingen/toegerekende uren	€ 0
Saldo	€ 200.000
Feitelijk nog te beïnvloeden kosten	€ 200.000

We kunnen dit project nog stoppen of aanpassen.

Voorstel: Voorlopig geen voorstel voor aanpassingen.

5.2.6. Fietspad Beilervaat

Verwachtingen 😊

Intern

Raad: Aanleg van een fietspad langs de Beilervaat.

College: Gelijk aan de verwachtingen van de raad.

Ambtelijk: Gelijk aan de verwachtingen van de raad en het college.

Extern

Provincie: Nog geen verwachtingen.

Belangenpartijen: De verkeerswerkgroep Beilervaat en Dorpsbelangen Hoogersmilde verwachten dat er een fietspad langs de Beilervaat aangelegd wordt in de toekomst.

Inwoners: Inwoners langs het traject verwachten dat er een fietspad langs de Beilervaat aangelegd wordt.

Proces 😐

Ideefase/voorbereiding: Het project zit nog in het begin van de voorbereidingsfase, waarbij een tracéverkenning is uitgevoerd. Er is door het college of de gemeenteraad nog geen besluit genomen over een voorkeurstracé waarmee de verdere voorbereiding opgestart kan worden.

Geld 😊

Krediet: Via het uitvoeringsprogramma heeft de raad vanaf 2022 een bedrag van € 3.600.000 beschikbaar gesteld. Afhankelijk van de variant bedragen de te verwachten kosten tussen de € 3.300.000 en € 7.100.000.

Subsidie: Voor dit project is (nog) geen subsidie toegekend. In de regel kunnen we pas subsidie aanvragen als we uitgewerkte plannen hebben.

Indexeren/uren: Bij dit project geldt dat de bedragen niet geïndexeerd zijn en dat de interne uren niet in de kredieten opgenomen zijn. We hebben nog geen voorbereidingskosten gemaakt en er zijn nog geen uren toegerekend aan dit project.

Doorkijk:

Beschikbaar gesteld krediet	€ 3.600.000
Daadwerkelijk uitgegeven/aangegane verplichtingen/toegerekende uren	€ 0
Saldo	€ 3.600.000
Feitelijk nog te beïnvloeden kosten	€ 3.600.000

We kunnen dit project nog stoppen of aanpassen.

Voorstel: Voorlopig geen voorstel voor aanpassingen.

5.2.7. Bruggen en kunstwerken 2020

Verwachtingen 😊

Intern

Raad: Vervanging van kunstwerken conform het Beleid Wegen en Bruggen 2018-2028

College: Verwachtingen gelijk aan die van de raad

Ambtelijk: Vervanging van drie civiele kunstwerken: draaibrug Witteveen (Westerborkerveldbrug), fietsbrug Halerbrug en een duiker.

Extern

Provincie: De draaibrug Witteveen is een provinciaal monument. Aan het vervangen van dit kunstwerk kunnen daarom risico's zitten.

Belangenpartijen: Nog geen verwachtingen.

Inwoners: Nog geen verwachtingen.

Proces 😊

Ideefase/voorbereiding: Het vervangen van de kunstwerken zit nog in het begin van de voorbereidingsfase. De ideeën zijn via het vaststellen van het Beleid onderhoud Wegen en Bruggen 2018-2028 vastgelegd in raadsbesluit van 29 juni 2017. Verdere uitwerking moet nog gebeuren.

Geld 😊

Krediet: Voor de vervanging van de civiele kunstwerken is door de raad via het Beleid onderhoud Wegen en Bruggen 2018-2028 een bedrag beschikbaar gesteld van € 597.239.

Subsidie: Niet van toepassing.

Indexeren/uren: Dit krediet wordt geïndexeerd. Er worden op dit krediet geen uren geboekt.

Doorkijk:

Beschikbaar gesteld krediet	€ 597.239
Daadwerkelijk uitgegeven/aangegane verplichtingen/toegerekende uren	€ -77.500
Verwachte kosten op basis van de huidige plannen	€ -519.739
Saldo	€ 0
Feitelijk nog te beïnvloeden kosten	€ 519.739

Er is nu bijna € 12.000 uitgegeven aan plankosten. De verwachting is dat hier nog € 25.000 bijkomt. Het bedrag dat overblijft om de drie kunstwerken te vervangen bedraagt iets meer dan € 560.000. De verwachting op dit moment is dat dit bedrag toereikend is om de kunstwerken te vervangen.

Voorstel: Voorlopig geen voorstel voor aanpassingen.

5.2.8. Centrum Beilen

Verwachtingen 😊

Intern

Raad: Herinrichting van het centrum van Beilen conform de Centrumvisie van Beilen die door de raad is vastgesteld op 1 februari 2018 en het uitvoeringsprogramma dat door het college is vastgesteld op 20 februari 2018.

College: Herinrichting van het centrum van Beilen conform de Centrumvisie van Beilen die door de raad is vastgesteld op 1 februari 2018 en het uitvoeringsprogramma dat door het college is vastgesteld op 20 februari 2018.

Ambtelijk: Zelfde verwachtingen als raad en college.

Extern

Provincie: Zelfde verwachtingen als intern.

Belangenpartijen: Zelfde verwachtingen als intern.

Inwoners: Zelfde verwachtingen als intern.

Proces 😊

Uitvoering: De projecten, die voortvloeien uit de centrumvisie, zijn op dit moment in uitvoering. De meeste onderdelen zijn (nagenoeg) klaar. Het parkeerterrein op de hoek Nassaukade-Ventweg-zuid moet nog uitgevoerd worden. In de fasen zijn de verschillende onderdelen uitgebreid doorlopen, waaronder ook het participatietraject. Tot en met het Definitieve Ontwerp zijn door het college besluiten genomen over het project. Daarna is de aanbesteding gestart en zijn er geen besluiten meer genomen door het college.

Geld 😊

Krediet: Voor de herinrichting van het openbare gebied in het centrum van Beilen is € 750.000 beschikbaar gesteld door de raad op 1 februari 2018.

Subsidie: De provincie heeft subsidie verleend vanuit het Binnenstadsfonds. Onlangs is bestuurlijk en ambtelijk gesproken over een vervolg. We kunnen een beroep doen op het Herstructureringsfonds, het zogeheten HRK-Plus. Hierin is voor Beilen € 250.000 gereserveerd om in te zetten bij projecten in het centrum van Beilen.

Indexeren/uren: Bij dit project geldt (ook) dat de bedragen niet geïndexeerd zijn. In de periode tussen het beschikbaar (2018) stellen van het krediet en nu, is de index gestegen van 106,5 naar 113,7. We rekenen interne uren toe aan dit project. Dit zijn echter kleine bedragen, omdat voor de meeste werkzaamheden een externe centrummanager is ingehuurd.

Doorkijk:

Beschikbaar gesteld krediet	€ 750.000
Verwachte kosten op basis van de huidige plannen	€ -787.000
Saldo	€ -37.000
HVK-Plus subsidie (voor extra maatregelen in het centrum)	€ 250.000
Saldo inclusief HVK-Plus subsidie	€ 213.000
Feitelijk nog te beïnvloeden kosten(nog uit te voeren werkzaamheden)	€ 186.000

Als we nu kijken wat er uitgegeven is en daarbij de opdrachten en de verwachtingen (parkeerterrein Nassaukade-Ventweg-zuid) bijtellen voorzien we een tekort van bijna € 37.000. Door de recente toezegging van de provincie van € 250.000 kunnen we dit tekort opvangen en zelfs nog extra investeringen plegen in het centrum van Beilen.

Voorstel: De raad het besluit laten nemen om het krediet met € 250.000 te verhogen en de subsidie van € 250.000 als baten op te nemen.

5.2.9. Baggerplan Vijvers / De Haven

Verwachtingen 😊/😞

Intern

Raad: Dit is onderdeel van het uitvoeringsprogramma. Intern nog niet voorgelegd aan de raad.

College: Dit is nog niet voorgelegd aan het college.

Ambtelijk: Het baggeren van de Haven in Beilen.

Extern

Waterschap: Baggeren van de Haven in Beilen in combinatie met het baggeren van het Linthorst Homankanaal.

Belangenpartijen: Nog geen verwachtingen.

Inwoners: Nog geen verwachtingen.

Proces 😊/😞

Ideefase: In dit proces zitten we nog in de ideefase, waarbij er nog geen college- of raadsbesluiten zijn genomen. Wij zijn van plan om de Haven te baggeren. Het waterschap Drents Overijsselse Delta heeft het voornemen om het Linthorst Homankanaal te baggeren van Emelangen tot Beilen. We hebben daarom procesmatig de samenwerking opgezocht. Financieel is er geen samenwerking.

Het waterschap heeft meegedeeld dat de baggeropgave in het Linthorst Homankanaal wordt uitgesteld. Er zijn te hoge PFAS waarden aangetroffen, waardoor de afzet van bagger moeilijk wordt. Als gemeente hebben wij een ontvangstplicht van bagger. Dit maakt geen onderdeel uit van het krediet, maar hier is een risico aanwezig voor aanzienlijke kosten voor

afvoer van deze bagger. Tevens is de markt voor baggerwerkzaamheden gespannen vanwege de PFAS problematiek. De kosten kunnen veel hoger uitvallen dan geraamd. Het waterschap stelt deze werkzaamheden uit totdat de regelgeving ten aanzien van PFAS mogelijk soepeler wordt en de markt daardoor minder gespannen. Omdat wij procesmatig de samenwerking hebben opgezocht met het waterschap bespreken we op korte termijn de situatie rondom de baggerwerkzaamheden met de wethouder.

Geld 😊

Krediet: Voor het project is € 600.000 beschikbaar gesteld via het uitvoeringsprogramma. Hiervan is € 1.000 uitgegeven.

Subsidie: Niet van toepassing.

Indexeren/uren: Het bedrag wordt niet geïndexeerd. Er zijn op dit krediet nog geen uren geboekt.

Doorkijk:

Beschikbaar gesteld krediet	€ 600.000
Daadwerkelijk uitgegeven/aangegane verplichtingen/toegerekende uren	€ -1.000
Verwachte kosten op basis van de huidige plannen	€ -599.000
Saldo	€ 0
Feitelijk nog te beïnvloeden kosten	€ 599.000

Het financieel resultaat is sterk afhankelijk van de PFAS problematiek. Wij hebben ontvangstplicht van de bagger. Op dit moment kunnen wij daarom nog geen voorspelling geven.

Omdat het project nog niet is begonnen, kunnen we het feitelijk nog stoppen, uitstellen of veranderen.

Voorstel: Voorlopig geen voorstel voor aanpassingen.

5.2.10. Baggerplan Vijvers – Pinksterbloem

Verwachtingen 😊

Intern

Raad: Baggerwerkzaamheden van de vijvers Pinksterbloem en Kalmoes.

College: Zelfde verwachtingen als de raad.

Ambtelijk: Zelfde verwachtingen als de raad en college. Intern worden meekoppelkansen geïnventariseerd.

Extern

Waterschap: Waterschap neemt de vijvers op termijn over.

Belangenpartijen: Nog geen verwachtingen.

Inwoners: Nog geen verwachtingen.

Proces 😊

Definitief Ontwerp: Dit project omvat baggerwerkzaamheden van de vijvers Pinksterbloem en Kalmoes. Bij de Pinksterbloem worden natuurvriendelijke oevers aangebracht. Er zijn meekoppelkansen om het groen en grijs in de buurt op te knappen. Omdat het concrete baggerwerkzaamheden betreft is ervoor gekozen om geen Voorlopig Ontwerp te maken. Het definitieve ontwerp wordt nu opgesteld. PFAS is onderzocht en voldoet aan de normen.

Geld 😊

Krediet: Voor de uitvoering is € 600.000 beschikbaar. Hiervan in € 40.000 uitgegeven.

Subsidie: Niet van toepassing.

Indexeren/uren: Er is geen rekening gehouden met indexering en het toerekenen van interne uren.

Doorkijk:

Beschikbaar gesteld krediet	€ 600.000
Daadwerkelijk uitgegeven/aangegane verplichtingen/toegerekende uren	€ -40.000
Verwachte kosten op basis van de huidige plannen	€ -560.000
Saldo	€ 0
Feitelijk nog te beïnvloeden kosten	€ 560.000

We verwachten circa € 50.000 voor plankosten nodig te hebben. Hiervan is al € 40.000 besteed. We verwachten € 500.000 nodig te hebben voor de uitvoering. Voor onvoorzien zaken is daarmee nog € 50.000 beschikbaar.

Omdat het project nog niet is begonnen, kunnen we het feitelijk nog stoppen, uitstellen of veranderen.

Voorstel: Voorlopig geen voorstel voor aanpassingen.

5.2.11. Ronde afslag 30 Beilen

Verwachtingen 😊

Intern

Raad: Aanleg van een rotonde op de oostelijke afslag 30 van de A28 en het landschappelijk verbeteren van de entree van Beilen.

College: Zelfde verwachtingen als de raad.

Ambtelijk: Zelfde verwachtingen als de raad en het college.

Extern

Provincie: Zelfde verwachtingen als intern.

Belangenpartijen: Zelfde verwachtingen als intern.

Inwoners: Zelfde verwachtingen als intern.

Proces 😊/😐

Uitvoering/beheren: De werkzaamheden voor de aanleg van de Rotonde afslag 30 Beilen zijn nagenoeg afgerond. Het beeld "Boertje" moet nog geplaatst worden. In de diverse fasen zijn de verschillende onderdelen uitgebreid doorlopen, waaronder ook het participatietraject. Tot en met het Voorlopige Ontwerp zijn door het college besluiten genomen over het project. Omdat er nagenoeg geen wijzigingen waren is in overleg met de portefeuillehouder besloten om de stap van het definitieve ontwerp over te slaan en gelijk de technische voorbereiding te doen. Voor de uitvoering/aanbesteding is geen besluit genomen door het college.

Geld 😞

Krediet: Het totale door de raad beschikbaar gestelde krediet voor dit project is € 945.000.

Subsidie: Voor dit project is vanuit de provincie € 240.000 BDU-subsidie beschikbaar. Dit is een onderdeel van het krediet. Er is een aanvullende subsidie aangevraagd van € 112.000.

Indexeren/uren: Bij dit project geldt (ook) dat de bedragen niet geïndexeerd zijn en dat de interne uren niet in de kredieten opgenomen zijn. We hebben de uren wel toegerekend. In de periode tussen het beschikbaar (2013) stellen van het eerste krediet en uitvoeren (2020) is de index gestegen van 106,0 naar 113,7.

Doorkijk:

Beschikbaar bedrag (Inclusief € 240.000 BDU-subsidie en € 150.000 Groot Onderhoud Wegen)	€ 1.095.000
Daadwerkelijk uitgegeven/aangegane verplichtingen/toegerekende uren	€ -1.053.000
Verwachte kosten op basis van de huidige plannen	€ -492.000
Saldo	€ -450.000
Feitelijk nog te beïnvloeden kosten	€ 0

Tijdens de uitvoering was er een grote tegenvaller door minder draagkrachtige grond dan verwacht. Hierdoor moesten we veel meer grondverbetering toepassen. Ook bleek dat we de kosten voor voorbereiding en kabels en leidingen niet goed in beeld hadden, waardoor we in de veronderstelling waren dat er meer geld beschikbaar was voor uitvoering dan in werkelijkheid. Het totaal verwachte tekort bedraagt € 450.000. We hebben bij de provincie een verzoek ingediend voor een aanvullende subsidiebijdrage van € 112.000. Als dit gehonoreerd wordt bedraagt het tekort € 338.000.

Omdat het project al nagenoeg is afgerond zijn alle kosten al gemaakt en valt er niet meer te kiezen.

Voorstel: De effecten verwerken in de jaarrekening.

5.2.12. Bermverhardingen en passeerhavens 2018, 2019 en 2020

Verwachtingen 😊

Intern

Raad: Het aanbrengen van bermverharding en passeerhavens voor het verbeteren van de verkeersveiligheid en het behoud van de bermen conform het Beleid Wegen en Bruggen 2018-2028.

College: Dezelfde verwachtingen als de raad.

Ambtelijk: Dezelfde verwachtingen als de raad.

Extern

Provincie: De aanleg van de bermverharding en de passeerhavens zijn gebaseerd op een totaalplan om landbouwroutes te verbeteren.

Belangenpartijen: We stemmen lokaal af met de belangenpartijen.

Inwoners: We stemmen lokaal af met bewoners.

Proces 😊

Uitvoering: Het proces bij bermverhardingen en passeerhavens wijkt af van de andere beschreven projecten. De aanleg van de bermverharding en passeerhavens is een onderdeel van het Beleid onderhoud wegen en bruggen 2018 – 2028. We maken voor de uitvoering gebruik van een open posten bestek (eenheidsprijzen) zodat we pas bij de uitvoering weten hoe de omstandigheden zijn. De plankosten zijn hierdoor wel laag. Ook omdat de looptijd van het bestek 4 jaar is.

Geld 😐

Krediet: Het aanbrengen van bermverharding en passeerhavens maakt deel uit van het totale krediet van 14 miljoen dat beschikbaar is voor Beleid Onderhoud Wegen en Bruggen 2018-2028. Voor de jaren 2018, 2019 en 2020 is voor bermverharding en passeerhavens in totaal bijna € 1.3 miljoen beschikbaar.

Subsidie: Voor het project is € 423.000 BDU-subsidie beschikbaar gesteld. Bij de vaststelling van het krediet geen rekening gehouden met de BDU-subsidie.

Indexeren/uren: Het krediet voor onderhoud Wegen en Bruggen wordt jaarlijks geïndexeerd. Er worden interne uren toegerekend. Hier hebben we in het krediet rekening mee gehouden.

Doorkijk:

Beschikbaar gesteld krediet (exclusief BDU-subsidie)	€1.299.511
Daadwerkelijk uitgegeven/aangegane verplichtingen/toegerekende uren	€ -1.052.000
Verwachte kosten op basis van de huidige plannen	€ -647.511
Saldo	€ -400.000
Toe te rekenen BDU-subsidie	€ 423.000
Saldo inclusief BDU-subsidie	€ 23.000

Met het opstellen van het beleid onderhoud wegen en bruggen 2018 -2028 zijn we voor de aanlegkosten uitgegaan van € 5.000 per passeerhaven en € 30 per meter bermverharding (enkelzijdig). We hebben inmiddels 75 passeerhavens en 18 kilometer (9 kilometer weg) bermverharding aangelegd. Hieruit blijkt dat een passeerhaven ongeveer €6.000 kost en een meter bermverharding € 44. Dit heeft de volgende oorzaken. Op veel plekken leggen we nog een extra strook bermverharding aan omdat ondanks dat we een passeerhaven aanleggen de weg nog niet breed genoeg is. Een andere oorzaak is dat op veel plaatsen de berm vervuild is met teerhoudend asfalt wat we tegen hoge kosten moeten afvoeren. Omdat we de aanleg van bermverharding combineren met groot onderhoud rekenen we wellicht onterecht kosten toe aan de aanleg van bermverharding. Met de evaluatie van het beleid onderhoud wegen en bruggen 2018 -2028 gaan we keuzes voorstellen hoe we de komende twee jaar de aanleg van bermverharding en passeerhavens gaan afronden. Het tekort over de gehele planperiode (tot en met 2022) schatten we nu in op € 400.000.

Omdat het de laatste fase van het project nog niet is begonnen, kunnen we het feitelijk nog stoppen, uitstellen of veranderen.

Voorstel: De raad het besluit laten nemen om het krediet met € 400.000 te verhogen en de BDU subsidie van € 423.000 als baten op te nemen.

5.3. Totaalbeeld financiën

In deze paragraaf zetten we de financiële gevolgen op een rij.

De projecten 'Verkeersmaatregelen Westerbork' en 'Ronde afslag 30 Beilen' zijn volledig gegend dan wel bijna afgerond. Dat betekent dat we de kosten daarvan niet meer als beïnvloedbaar beschouwen. Voor beide projecten bedraagt het gezamenlijke tekort € 275.000. Dan hebben we al gerekend met de BDU subsidie voor Westerbork.

Per saldo leidt dit tot extra kapitaallasten van ruim € 20.000.

Als we alsnog een aanvullende BDU-subsidie voor de rotonde krijgen, wordt het tekort geen € 275.000 maar € 163.000.

Als we alle andere projecten gaan uitvoeren volgens de plannen die er liggen, zal dat leiden tot een tekort van € 356.000. Daarbij hoort een structureel bedrag van bijna € 27.000 aan kapitaallasten. Hierbij tekenen we voor de volledigheid aan, dat het bedrag van € 356.000 geen 'hard' bedrag is. Want bij de verschillende projecten hebben we ook verschillende onzekerheden aangegeven. Maar het is een betrouwbare schatting op dit moment.

Aan de andere kant geldt: er zitten in diverse projecten nog keuzemogelijkheden, variërend van helemaal stoppen tot beperkt versoberen. Als we die mogelijkheden op geld zetten, is daar meer dan voldoende ruimte om de beide hiervoor genoemde tekorten (€ 275.000 en € 356.000) op te lossen.

We realiseren ons dat dit een zuiver financiële benadering is. Het is aan de raad om de politiek-bestuurlijke afwegingen te maken. Die kunnen variëren van 'voor de tekorten in de begroting een oplossing zoeken door óp andere plekken te schrappen' tot 'maatregelen nemen die het tekort opvangen en nog zoveel meer als de raad nodig vindt om middelen vrij te spelen'.

6. Aanbevelingen

Op basis van de Scan Civiele Projecten komen we tot de volgende aanbevelingen:

1. Ontwikkel een vaste werkwijze voor de aanpak en het proces van projecten;
2. Leg de stap naar een volgende fase in het proces vast met een college- of raadsbesluit, als dit niet gemandateerd is of als risico's voorzien worden. Een optie is om minder te mandateren;
3. Indexeer de kredieten;
4. Breng geen interne uren ten last van de kredieten (extra middelen in de exploitatie), of hoog de kredieten op met de interne uren;
5. Richt het financieel programma zo in dat het ook geschikt is voor projectbewaking;
6. Stel projectgroepen in of zorg voor samenspel van de verschillende disciplines, waarbij één van de vaste leden de financieel adviseur is, maar waar ook communicatie, beleid en beheer op de juiste momenten aan tafel zitten.